

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 845

din 03 iulie 2014

Prin Raportul nr. 1614/IJ/402/DIP/14028/ST/2014 Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor efectuate privind cererea de apărare a independenței procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și prestigiului justiției, formulată de către Direcția Națională Anticorupție în legătură cu afirmațiile făcute de Mazăre Radu Ștefan în mass-media, în perioada 09.04.2014 – 10.04.2014.

Analizând Raportul Inspecției Judiciare și înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

La data de 16 aprilie 2014 Direcția Națională Anticorupție, în temeiul art. 75 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a sesizat Consiliul Superior al Magistraturii solicitând măsuri legale în raport de declarațiile făcute de Mazăre Radu Ștefan în mass-media, în perioada 9 - 10 aprilie 2014.

În temeiul art. 30 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, a dispus verificarea aspectelor semnalate.

Direcția Națională Anticorupție a sesizat faptul că, în perioada 9 – 10 aprilie 2014, declarațiile făcute de Mazăre Radu Ștefan în mass-media, au caracterul unor afirmații denigratoare care încalcă dreptul procurorilor la imagine, consecința fiind afectarea independenței întregului sistem judiciar.

În acest context s-a apreciat că, prin agresiunile verbale și amenințările la adresa justiției, s-a creat un potențial de degradare a imaginii magistraților, ca reprezentanți ai instituțiilor statului.

În dosarul penal nr.

s-au efectuat cercetări față de

, urmare a sesizării din oficiu din data de 23.05.2013, în legătură cu comiterea unor infracțiuni de serviciu.

Prin s-a dispus începerea urmăririi penale în cauză iar prin ordonanța din data de s-a dispus schimbarea încadrării juridice a faptelor reținute în sarcina suspectilor.

S-a reținut că, în baza unor referate întocmite de suspectii

În dosarul penal

Prin

Prin

Prin referatul

La data de 9 aprilie 2014 ora 12, 37 agenția de știri HotNews a publicat articolul: „O chemi să rezolve problema astăzi, că dacă nu, mă ocup eu personal de toata direcția de urbanism. El pierde bani, eu pierd imagine” în cuprinsul căruia a redat stenograma convorbirii dintre Mazăre Radu Ștefan și viceprimarul Constanței vizând locuințele construite de firma Shapir.

Prin

, în baza art. 227 alin. (1) Cod procedură penală, s-a respins propunerea de arestare preventivă formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție a inculpaților Mazăre Radu Ștefan și Morgenstern Avraham și s-a dispus în baza art.227 alin.(2) Cod procedură penală, raportat la art. 202 alin.(4) lit. b) cu referire la art.211 Cod procedură penală, luarea măsurii controlului judiciar față de aceștia.

La data de 9 aprilie 2014, orele 23.00, Mazăre Radu Ștefan a fost eliberat din starea de reținere și, la ieșirea din arestul Direcției Generale a Poliției Municipiului București a fost întâmpinat de ziaști, împrejurare în care a răspuns unor întrebări.

La orele 23,16 pe site-ul „www.enațional.ro” a fost publicat articolul „Declarații incendiare, la eliberarea din arest! Radu Mazăre: Totul este făcut la comanda lui Traian Băsescu”.

Semnatarul articolului, Cristi Ioniță, a prezentat fragmente din declarațiile lui Mazăre Radu Ștefan pe care le-a comentat astfel: „Eliberat din arestul Poliției Capitalei după ce a fost reținut pentru 24 ore, Radu Mazăre, primarul Constanței a făcut o serie de declarații incendiare. Radu Mazăre susține că toate acțiunile spectaculoase puse la cale de Direcția Națională Anticorupție în această perioadă sunt făcute la comanda lui Traian Băsescu președintele României. Primarul Constanței anunță că: „procurorul care m-a acuzat pe mine l-a acuzat și pe Nicușor Constantinescu, iar judecătorii au făcut în cele din urmă dreptate. Este inacceptabil așa ceva.” Radu Mazăre susține că nu a fost citat în dosarul în care este acuzat de luare de mită și anunță că „statul de procurori blochează economia României” Primarul Constanței l-a învinovățit pe Traian Băsescu pentru că: „un om precum Nicușor Constantinescu bolnav de cancer este hăituit de procurorii DNA”.

De asemenea, pe site-ul www.pesurse.ro, tot la data de 9 aprilie 2014 a fost publicat articolul: „Radu Mazăre a fost eliberat. DNA contestă decizia. Declarații Radu Mazăre” cu următorul comentariu: „UPDATE: Radu Mazăre a fost eliberat sub control judiciar. La ieșirea din arest Radu Mazăre a declarat: „Procurorul care a dispus arestarea mea e același procuror care a dispus și arestarea lui Nicușor Constantinescu. Este inadmisibil ca un procuror să ceară arestarea iar 3 instanțe diferite să dea contrariul” a spus Mazăre. De asemenea, a mai spus că, din punctul său de vedere „procurorii ar trebui ca la sfârșitul anului sau la 2 ani de zile să le fie evaluată activitatea”. Radu Ștefan Mazăre a mai explicat că, dacă soluționările sunt mai mici decât solicitările de arestare, atunci ar trebui să stea o perioadă. La ieșirea din arest Mazăre Radu Ștefan a mai declarat „Apreciez curajul și înțelepciunea judecătorului.”

În continuare, pe site-ul www.digi24.ro la data de 9 aprilie 2014 la ora 23,40 a fost publicat articolul „VIDEO. Radu Mazăre la ieșirea din arest: Nea Rușanu a sforăit noaptea de m-a rupt!” semnatarul comentând astfel: „Primarul Constanței Radu Mazăre, eliberat sub control judiciar miercuri seara, în urma unei decizii a instanței supreme, a acuzat la ieșirea din arestul Poliției Capitalei că este o victimă a procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și s-a plâns de condițiile de detenție. A spus că va pune în discuția partidului faptul că procurorii care nu își întemeiază suficient de bine cazurile nu sunt responsabilizați. „Dacă ești luptător rezisti, că asta e viața, nu doresc nimănui să treacă prin așa ceva, nu e ușor!” a declarat Radu Mazăre la ieșirea din arestul Poliției Capitalei. El a precizat că s-a întâlnit în arest cu fostul liberal Dan Radu Rușanu pe care l-a numit „unchiul” și de care s-a plâns că a sforăit toată noaptea. Radu Mazăre a precizat că procurorul care a dispus arestarea sa este același care a dispus și aretarea lui Nicușor Constantinescu, președintele Consiliului Județean Constanța și susține că nu există nici un denunț în acest dosar. „Este inadmisibil ca un procuror să dispună și să ceară arestarea și trei instanțe diferite să infirme cererea procurorului. Cred că ar trebui să discut la nivelul partidului nu ca să intervenim pe fondul procesului dar eu cred că procurorilor ar trebui ca la doi ani de zile să le fie evaluată activitatea: câte soluții de arestări ai avut? 100 Și câte și s-au dat înapoi? 30 Ia treci în avocatură!” a spus Mazăre Radu Ștefan. Liderul Partidului Social Democrat a acuzat din nou presiunile politice pe care le face Direcția Națională Anticorupție în toată țara și a spus că sunt făcute la ordin, „Este intolerabil să bagi un om bolnav de cancer și de două ori să fie eliberat, este intolerabil să mă urmărești pe mine, eu ieri eram la prânz când m-am așezat la masă au năvălit mascații!”, a completat primarul Constanței. Întrebat despre Traian Băsescu, Radu Mazăre a susținut că nu vrea răul nimănui și că fiecare va plăti în fața lui Dumnezeu. „Vreau numai să scape țara de statul acesta de procurori care blochează și vor bloca economia în detrimentul oamenilor de rând”, a acuzat Radu Mazăre.”

La data de 10 aprilie 2014, Mazăre Radu Ștefan, știind că la data de 9 aprilie 2014 ora 12, 37 agenția de știri HotNews a publicat articolul: „O chemi sa rezolve

problema astăzi, că dacă nu, mă ocup eu personal de toată direcția de urbanism. El pierde bani, eu pierd imagine”, în cuprinsul căruia a redat stenograma convorbirii dintre el și viceprimarul Constanței referitoare la locuințele construite de firma Shapir, a făcut câteva declarații, în fața ziariștilor care l-au așteptat la locuința sa din municipiul Constanța. În baza acestor declarații, au fost publicate următoarele articole:

Pe site-ul „www.mediafax.ro” din data de 10 aprilie 2014 a fost publicat articolul „Mazăre: Sunt interceptat de când este Băsescu pe scaun. Interceptările sunt scoase din context”. Semnatarul articolului a prezentat astfel declarația lui Mazăre Radu Ștefan: „Întrebat de conținutul interceptărilor din dosar, Mazăre a spus că nu are voie și nu vrea să dea date din dosar. La insistențele unei jurnaliste de la B1 TV Mazăre Radu Ștefan a declarat că dacă: „procurorii au scos și au dat interceptările jurnaliștilor la B1” atunci va „discuta puțin și despre interceptări” precizând că procurorii „nu au putut convinge instanța” cu acestea, pentru a-l putea menține în arest. „Sunt interceptat permanent de când este Băsescu pe scaun. Am fost interceptat și în 2007 și 2008, în 2009, 2010, 2011. Interceptările din dosar au fost scoase din context. Procurorii au spus că am discutat de 5 ori cu omul de afaceri. Păi e normal că el lucra de 10 ani pe programul de asfaltare”. „Știi care este culmea? Că procurorii români m-au anchetat de trei ori că sunt antisemit. Îmi clasau dosarul iar îl deschideau iar îl clasau... Și acum mă acuză că am luat șpagă de la niște constructori israelieni ca să construiesc un cartier pentru săraci.... Știi proverbul acela românesc „Și așa și cu banii luați!” Uite așa este și evreul. A și pierdut bani când a construit cartierul, îl și bagă jos”, a declarat Radu Ștefan Mazăre.

De asemenea, pe site-ul www.fanatik.ro, din data de 10 aprilie 2014, ora 7,58 a fost publicat articolul „Primele declarații ale lui Mazăre: Ești luptător, rezisti!”

Autorul articolului a prezentat astfel declarațiile publice ale lui Mazăre Radu Ștefan: „Radu Mazăre a fost eliberat miercuri seara din arestul poliției. La ieșirea din arest Radu Mazăre a declarat „Dacă ești luptător rezisti. Nu doresc nimănui să treacă prin așa ceva, nu e ușor. S-au comportat impecabil și polițiștii și colegii de cameră.

Un jandarm mi-a dat un sendviș, au fost de treabă. Dan Radu Rușanu a sforăit de m-a rupt în două! Procurorul care a dispus arestarea mea e același procuror care a dispus și arestarea lui Nicușor Constantinescu. Când m-am așezat la masă la restaurant au năvălit mascații peste mine. Vi se pare un mod firesc? Am și spus “doamna procuror nu puteați să mă citați, de ce trebuia să mă săltați cu mascații?” Nu a existat nici un denunț în acest dosar, nimeni nu m-a reclamat cu nimic. Vreau să apreciez curajul și înțelepciunea judecătorului. Am un control judiciar și trebuie să - mi spună poliția dacă, unde și cum trebuie să mă prezint ca să nu mai trimită mascații după mine”, a declarat primarul Constanței, Mazăre Radu Ștefan, la ieșirea din arestul poliției. Când a fost scos de la audieri, marți noaptea, cu puțin înainte de ora 12, le-a declarat jurnaliștilor că: „am construit ieftin și uite cu ce m-am ales. Rușine, Băsescu!” Miercuri seara, la ieșirea din arest primarul Constanței le-a explicat jurnaliștilor declarația sa: „Presiunile politice pe care le face DNA în toată țara și în mod special în Constanța sunt făcute la ordin. Eu nu vreau răul nimănui și când nu o să mai fie președintele Băsescu nu o să discut niciodată ca să-mi plătească. Fiecare va plăti în fața lui Dumnezeu” a spus Mazăre.”

Tot la data de 10 aprilie 2014 pe site-ul www.evz.ro a fost publicat articolul „Mazăre: Nu vreau să dau declarații despre ceea ce s-a întâmplat. Nu vreau să fie interpretate ca fiind presiuni” în cuprinsul căruia au fost prezentate astfel declarațiile lui Mazăre Radu Ștefan: „Radu Mazăre a ieșit în papuci în fața vilei sale din Constanța ca să facă declarații în fața presei dar a refuzat să mai dea detalii despre ce s-a întâmplat pentru că nu dorește să se considere acest lucru ca fiind o presiune la adresa justiției. Deși nu a precizat dacă merge sau nu la primărie, edilul Constanței a spus că se va duce în cursul zilei la poliție ca să dea declarații. „Nu vreau să dau declarații despre ce s-a întâmplat, pentru că nu vreau să fie interpretate ca fiind presiuni la adresa justiției. Nu o să merg nici în cartier din același motiv. Nu vreau să se considere presiune ca apoi procuroarea să scrie în referat, la fel ca în cazul lui Nicușor Constantinescu, că trebuie să fie arestat pentru că a cerut desființarea DNA și ANI” a declarat Mazăre.”

Din verificările efectuate de către Inspekția Judiciară a rezultat că

a respins contestația formulată de Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție din cadrul Direcției Naționale Anticorupție împotriva încheierii de respingere a propunerii de arestare preventivă a celor doi inculpați.

Prin afirmațiile și declarațiile făcute, Mazăre Radu Ștefan a depășit limitele admisibile ale discursului public, așa cum sunt protejate de dispozițiile art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră libertatea de exprimare.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) și (6) din Constituția României, „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile însă, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine” .

Libertatea de exprimare este garantată de dispozițiile art. 10 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, conform cărora: „fiecare are dreptul la libertatea de exprimare.

Acest drept va include susținerea opiniilor și primirea sau distribuirea de informații și idei fără intervenția autorităților publice și fără a ține cont de frontiere.

Exercitarea acestei libertăți, deoarece implică datorii și responsabilități, poate fi subiectul unor formalități, condiții, restricții și penalități după cum prevede legea și care sunt necesare într-o societate democratică, în interesele securității naționale, teritoriale sau securității publice, pentru a preveni dezordinile sau infracțiunile, pentru protecția sănătății sau a moralei, pentru protecția reputației sau a drepturilor altor persoane, pentru a preveni divulgarea informațiilor primite confidențial sau pentru menținerea autorității sau imparțialității sistemului judiciar”.

Articolul 19 al Declarației Universale a Drepturilor Omului prevede că: „orice persoană are dreptul la libertatea de opinie și de exprimare ceea ce implică dreptul

de a nu fi tulburat pentru opiniile sale și acela de a comenta de a primi și de a răspândi, fără a ține cont de frontieră, informații și idei prin orice mijloace de exprimare”.

Limitarea adusă de stat libertății de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative, respectiv să fie prevăzută de lege, să urmărească cel puțin unul dintre scopurile legitime prevăzute de textul Convenției și să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea acelui scop.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza „Braford contra Danemarcei”, a decis că: „interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior celui de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”. De asemenea, prin cauza „Pager și Oberschlick contra Austriei” s-a statuat că: „activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”.

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de reglementările interne ale art. 124 alin. (3) din Constituția României, art. 3 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în art. 3 alin. (2) din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Referiri privind aceste principii se regăsesc și în mai multe reglementări internaționale.

Astfel, în Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite se precizează în articolul 1 că: „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte” .

În cadrul acelorași principii, în articolul 2 se menționează că: „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune,

amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv“.

Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților, adoptată la Congresul VIII al Organizației Națiunilor Unite prevede la pct. 4 că: „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

În Raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a Organizației Națiunilor Unite din 1987 (pct. 75), se precizează că: „principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat”.

Independența nu este un privilegiu în interesul propriu al magistraților, ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției. Aceasta îi este conferită magistratului în vederea protecției drepturilor persoanelor care apelează la justiție pentru a li se face dreptate și constă în responsabilitatea magistratului de a convinge, nu prin forța principiului autorității, ci a argumentelor raționale, temeinice, constituind astfel un mijloc de a asigura și păstra încrederea publicului în sistemul judiciar.

În intervențiile publice, Mazăre Radu Ștefan, nu a pus în discuție doar propria cauză, ci toate cauzele instrumentate de Direcția Națională Anticorupție pe de o parte, precum și activitatea tuturor procurorilor din cadrul Ministerului Public, pe de altă parte.

De asemenea, a acreditat ideea că dosarele penale sunt instrumentate la comanda unor persoane cu putere de decizie din mediul politic, iar dosarele în care este cercetat sunt datorate abuzurilor procurorilor.

Prin declarația: „presiunile politice pe care le face DNA în toată țara în special în Constanța sunt făcute la ordin”, Mazăre Radu Ștefan acreditează ideea că procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, în cadrul instrumentării cauzelor penale, acționează în interes politic.

De asemenea, prin afirmația: ”vreau numai să scape țara de statul acesta de procurori care blochează și va bloca economia în detrimentul oamenilor de rând”, se induce ideea că procurorii, în derularea atribuțiilor funcționale au un efect negativ asupra economiei, ce este contrar interesului general al societății.

Aceste afirmații sunt de natură să afecteze imaginea și independența procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, fiind de natură să contribuie la pierderea încrederii cetățenilor în actul de justiție, prin acreditarea ideii că dosarele penale sunt înregistrate la comanda unor persoane cu putere de decizie din mediul politic.

Formularea de către o persoană care deține o funcție publică, respectiv de primar al municipiului Constanța, a afirmației nereale privind existența unei implicări a politicianului în activitatea de urmărire penală poate induce în opinia publică îndoieli legitime asupra independenței procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

De asemenea, aceste afirmații conduc la crearea convingerii unei aparente lipse de independență a procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și, pe cale de consecință, a independenței sistemului judiciar.

Totodată, afirmația că procurorii, prin activitatea desfășurată determină blocarea economiei în detrimentul interesului general al societății este, de natură să afecteze prestigiul sistemului judiciar, deoarece se alterează încrederea opiniei publice în legalitatea și scopul procedurilor judiciare realizate de procurori.

Folosirea terminologiei de blocare a economiei induce ideea unor consecințe extrem de grave a activității judiciare a procurorilor, ce pot fi percepute de opinia publică ca un mod de afectare a bunăstării societății.

Având în vedere aceste considerente și dispozițiile legale menționate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii urmează să dispună admiterea cererii de apărare a independenței procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și a prestigiului justiției, formulată de Direcția Națională Anticorupție, cu privire la declarațiile făcute de Mazăre Radu Ștefan în mass-media în perioada 9-10 aprilie

2014, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Față de cele expuse, conform dispozițiilor art. 133 alin. (1) din Constituția României, art. 1 și art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, ale art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 19 alin. 1 pct. 6 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art. 1. Admiterea cererii de apărare a independenței procurorilor Direcției Naționale Anticorupție și a prestigiului justiției, formulată de Direcția Națională Anticorupție, cu privire la declarațiile făcute de Mazăre Radu Ștefan în mass-media în perioada 9-10 aprilie 2014, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Art. 2. Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare.

Dată în București, la data de 03 iulie 2014

Președinte,

Judecător dr. Adrian BORDEA